

Romarbrevet Kapitel 13. Övers och komm: Bo Giertz

Romarbrevet Kapitel 13 Den kristne och staten (Rom 13:1–7)

Översättning

Det är var mans plikt att underordna sig de lagliga myndigheterna. Det finns nämligen ingen myndighet som inte är av Gud. De som finns har sitt uppdrag från Gud, så att den som sätter sig upp mot dem står emot det som är Guds ordning. Men de som står emot hans ordning, de drar en dom över sig. Det är inte för goda gärningar, utan för onda, som man har skäl att frukta dem som styr. Vill du slippa att frukta för myndigheterna? Gör då det goda, så kommer du att bli aktad av dem. Ty de är Guds tjänare, som skall sörja för ditt bästa. Men om du gör det som är orätt, då har du skäl att frukta. De bär inte svärdet för syns skull Guds tjänare, och genom dem skall vedergällningen och vreden drabba dem som gör det onda. Därför är det nödvändigt att underordna sig, inte bara av fruktan för straff utan också för samvetets skull. Det är också därför ni betalar skatt. Myndigheterna ju Guds tjänare, ständigt verksamma för just den uppgiften. Fullgör alltså era skyldigheter mot dem alla. Är ni skattskyldiga, så betala er skatt. Är nånting tullpliktigt, så betala tullen. Visa respekt för den ni är skyldiga respekt, och ära den som äras bör.

Kommentar

Har nu kärleken någonting med staten att göra? Staten var för Paulus och hans samtida den romerska staten. Den hade sina förtjänster. Den hade skaffat fred åt folken och gjort slut på sjöröveri och beväpnade band, som på många håll varit en landsplåg. Den införde romersk rätt och höll åtminstone en elementär ordning vid makt. Men den var hednisk. I fråga om osedlighet tillät den det mesta, och de styrande föregick ofta med dåligt exempel. Den kunde vara mycket hård, när det gällde att utkräva skatter och tullar.

De kristna visste att de hade en bättre herre än kejsaren och att de var medborgare i ett himmelskt rike. Det låg nära till hands att de kunde känna sig fria från sina plikter mot den hedniska staten – så långt man nu kunde undandra sig dem. Det är den tendensen som Paulus här vänder sig emot. Han påminner om att staten och rättsordningen är ett av de medel genom vilka Gud styr världen. Gud håller sin skapelse vid makt också genom att låta samhällen uppstå, där människor tvingas ta hänsyn till varandra. Utan samhället skulle det råda anarki. Därför låter Gud människorna stifta lagar och inrätta styrande organ. Detta sker enligt Guds vilja. De som har fått makten har fått ett uppdrag av Gud: de skall hålla rätten vid makt. De skall främja det som är gott och sätta en gräns för våld och övergrepp. Denna uppgift har ingenting med frälsningen att göra. Den är inte beroende av tron. Det räcker med att man gör ett redligt och förståndigt bruk av de goda drifter, som Gud har nedlagt i människonaturen, när han i våra hjärtan skrev in det som lagen kräver (som Paulus förut sagt, 2:15).

Det ord som Paulus här använder för staten, brukade förr översättas med ”överheten”. Det betyder egentligen ”Makten”, alltså de makthavande, de som styr i landet, alltifrån kejsaren och hans lydfurstar (sådana som tetrarkerna i Palestina) till deras mest underordnade ämbetsmän. Paulus säger ordagrant ”de makthavande, som är överordnade”. Det moderna uttryck, som bäst täcker innebörden, är kanske ”de lagliga myndigheterna”. Det är alltså fråga också om underordnade myndigheter, som vi har att göra med i vardagen. Paulus talar ju om tull och skatt.

Myndigheterna har alltså sitt uppdrag från Gud. De skall se till att rättsordningen fungerar, så att människor kan leva i trygghet. Naturligtvis menar Paulus inte, att varje fungerande statsmakt verkligen utför Guds vilja i allt vad den gör. De som har makten kan svika sin uppgift och bli förtryckare. Personligen kan de vara dåliga människor. Men själva rättsordningen är ändå från Gud, och man får inte dispensera sig från den. Att för egen del börja dra sig undan sina skyldigheter mot det allmänna, det är att sätta sig upp mot Guds ordning. Och det har straff med sig, ett straff som staten har rätt att utkräva. Staten bär nämligen svärdet. Det vill säga: rättsordningen får hävdas med tvångsåtgärder och t o m vapen om det behövs.

Paulus talar här om den romerska staten, så som den då fungerade. Han tar alltså inte upp det problem, som vi möter på andra håll i Nya Testamentet: Hur handlar man, om staten blir ett redskap för det onda och direkt vill utrota tron på Kristus? Den frågan hade redan mött de kristna i Jerusalem, och svaret var givet: Man måste lyda Gud mer än människor (Apg 5:29). Snart skulle också den romerska staten komma med krav, som ingen kristen kunde uppfylla. De kristna vägrade att lyda och tog på sig martyriet. Uppenbarelseboken lär oss, att det kommer en tid, när själva rättsordningen råkar i händerna på Satan och då bara återstår att bekänna sin tro och gå in under förföljelsen.

Den regel som Paulus ställer upp här är alltså inte utan inskränkningar. Den hör med i ett stort sammanhang, som präglar livet i tron på Kristus. En kristen underordnar sig. Det betyder: Han går in under Guds ordning. Gud har – både i skapelsen och i Kristi nya rike – fastställt vissa goda ordningar, som en kristen villigt tar på sig. Dit hör också lojaliteten mot det samhälle, där man lever – vilket inte innebär något förbud mot att verka för reformer. Lever man i en demokrati är man medansvarig för samhällets sätt att vara en Guds tjänare. Det ansvaret måste man ta på allvar. Lever man utan medinflytande, kanske under en ateistisk regering, får man göra som de kristna i öststaterna: vara lojal så långt det gäller ekonomi, egendom och andra utvärtes förhållanden, men vägra att delta i det som betyder att man förnekar Kristus.

Kärleken är lagens uppfyllelse (Rom 13:8–10)

Översättning

Stå inte i skuld till någon, utom när det gäller att älska varandra. Den som älskar sin nästa, han har uppfyllt lagen. Ty de buder Du skall icke begå äktenskapsbrott, Du skall icke dräpa, Du skall icke stjäla, Du skall icke hava begärelse, och vilket annat bud som helst, de sammanfattas i ordet: Du skall älska din nästa såsom dig själv. Kärleken gör ingenting ont mot nästan. Alltså är kärleken lagens uppfyllelse.

Kommentar

Paulus vänder tillbaka till kärleken. När det gäller våra jordiska plikter, då skall vi uppfylla dem till punkt och pricka, så att vi inte står i skuld till någon. Men när det gäller kärleken, då blir vi aldrig färdiga. Det finns alltid ytterligare något som vi borde göra. Den som drivs av kärleken, han uppfyller alla de andra buden. Paulus menar inte, att känslan av kärlek, en allmän välvilja, skulle kunna ersätta de andra buden. Han menar att vi, om vi bestäms av Kristi kärlek, kommer att utföra allt det, som lagens bud vill slå vakt om. Eftersom de tio budorden är formulerade som förbud, säger Paulus att kärleken uppfyller dem, eftersom den inte gör någonting ont mot nästan. Naturligtvis menar han, att den i stället gör det som är gott.

Dagen är nära (Rom 13:11–14)

Översättning

Lev nu så — ni vet ju vad tiden lider: att stunden är inne för er att vakna upp ur sömnen. Frälsningen är oss nu närmare när vi kom till tro. Natten är framskriden, dagen är nära. Låt oss alltså kasta av oss mörkrets gärningar och rusta oss med ljusets vapen. Låt oss leva värdigt, som man gör om dagen, inte i festande och fylleri, inte i otukt och utsvävningar, inte i kiv och avund. Ikläd er i stället Herren Jesus Kristus och klema inte så med kroppen att ni väcker lustarna till liv.

Kommentar

När Paulus förmanar, har han alltid Kristus i tankarna. Att leva som kristen är att leva med Kristus, inför Kristi ansikte, i medvetandet att den Uppståndne är oss nära och att han varje ögonblick kan uppenbara sig i sin härlighet. Den stunden kommer oss ständigt närmare. Paulus var till en början övertygad att han och hans samtida skulle få uppleva den dagen. Längre fram börjar han räkna med att det kan dröja. Men dröjsmålet minskar inte vaksamheten. Tvärtom, varje dag som går betyder ju, att vi kommit närmare den stora dagen. Vaksamheten bara ökar. Och vad vaksamheten innebär, det skildrar Paulus här. Det är att gå ljuset till mötes. Det är att lämna allt bakom sig som hör mörkret till. För de flesta hednakristna var det förgångna bokstavligen en mörk natt av utsvävningar. Man hade levat för mat och vin och sex. Det är typiskt för Paulus, att när han nu varnar för allt detta, så tillfogar han genast ”kiv och avund”. Det är inte bara den grova oanständigheten som är synd. Den vardagliga småsintheten och egoismen är lika allvarliga i Guds ögon.

Uttrycket ”klema med kroppen” har här valts som översättning av några ord, som egentligen betyder ”ha omsorg om köttet”. ”Köttet” kan betyda både kroppen och den gamla människan. Här menas troligen kroppen, men det ligger i själva ordvalet en påminnelse om den ”syndens lag som bor i mina lemmar” som Paulus förut talat om (7:23). Omsorg om kroppen är i och för sig något gott. Men den får inte bli eftergiven eller överdriven på det sätt, som den gamla människan gärna vill. Då äventyras den kontroll, som en kristen skall ha både över sin kropp och sin gamla människa.

Copyrightregler:

Bo Giertz är upphovsman till såväl översättning som kommentar, Nedladdning och utskrift av såväl översättning som kommentar får endast ske för personligt bruk, All övrig användning av såväl översättning som kommentar måste godkännas av rättsinnehavarna samt

Stiftelsen bibelskolan.com åtar sig att förmedla eventuella förfrågningar om vidare användning av översättning och/eller kommentar till rättsinnehavarna.

REGISTER:Nya Testamentet Romarbrevet